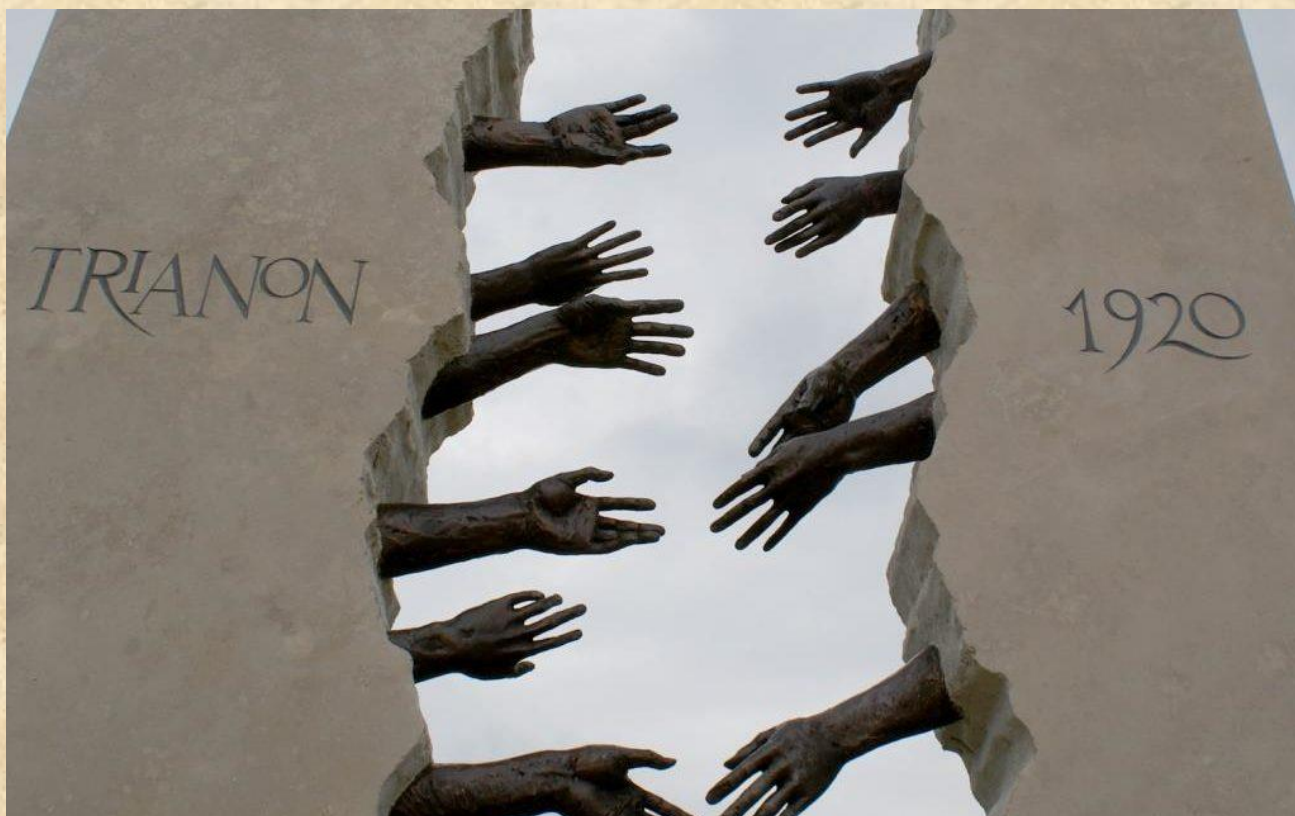

TRIANON 100

1920- 2020

NEMZETI ÖSSZETARTOZÁS NAPJA

JÚNIUS 4.

MONORI JÁSZAI MARI ÁLTALÁNOS ISKOLA

2020. MONOR

Tartalom

1. Bevezető.....	3
Trianon 100	3
Nemzeti összetartozás: Építsünk hidat	3
Mi Jászaisok így építünk hidat	4
2. Trianonról gyerekeknek.....	4
Alsósoknak: Mese Trianonról:.....	4
Felsősöknek	4
3. KVÍZ.....	4
4. Magyarország az én kedves szép hazám	5
5. Plakátok 1919-1944.....	6
6. Gondolatok a hazáról	6
Tamási Áron: Ábel Amerikában (1934).....	6
Wass Albert: Üzenet haza	6
7. Trianon a magyar költészetben bővebben:.....	9
8. Trianon dióhéjban	9
Korabeli tudósítás.....	12
Apponyi Albert gróf védőbeszéde (részletek)	12
A teljes védőbeszéd.....	12
9. Az elcsatolt területek, mint nemzettestünk részei.....	13
10. MEGMARADÁS	13
11. Jászais diákok gondolatai.....	14
12. Trianon- Zenék - Mp3:	16
Melléklet: mit tudhatunk Az elcsatolt területekről.....	18

1. BEVEZETŐ

Trianon 100

„1920. június 4.: egy NEMZETET bénított meg a fájdalom:

Trianonban eltemették a magyarság egyharmadát!

Azóta az idegenbe szakadt magyarok, mint kisebbség élnek

a SAJÁT földjükön!”

EMLÉKEZZÜK KÖZÖSEN AZ ALÁBBI ÖSSZEÁLLÍTÁSSAL:

Tartsd magad
nemzetem!.pptx

Nemzeti összetartozás: Építsünk hidat

"1920. június 4-e magyarság számára az igazságtalanság, reményvesztettség napja lett 1000 éves történelmében. A szomorúságon túl idővel egy újfajta erő magvai kezdtek szárba szökkeni: az összetartozásé. MA Trianon fájó emléke a nemzeti összetartozás ünnepe is egyben. 100 év után generációk nőhettek fel úgy, hogy farkasszemmel nézve a múlt rideg valóságával egy olyan jövőt álmodhatnak, amely a gyűlölet és bosszú helyett a szívek és lelkek egységében felépülő haza képét látja határokon innen és túl."

„Építsünk hidat tiszta szavakból határok fölé,

Építsünk hidat, ha nem megy másképp hát így kezdjük el,

Míg magyar szóra magyar szó fele!”

Mi Jászaisok így építünk hidat

HATÁRTALANUL.wmv

A filmet 8. osztályos diákjaink készítették: Jakulyák Gergő és Nagy Balázs

2. TRIANONRÓL GYEREKEKNEK

Alsósoknak: Mese Trianonról:

<https://www.youtube.com/watch?v=eJHp8DjHQ6k>

Felsősöknek

<https://zanza.tv/tortenelem/magyarorszag-ket-vilaghaboru-kozott/trianon>

3. KVÍZ

<https://www.nkp.hu/feladat/megjelenites/286880419>

<https://www.nkp.hu/feladat/megjelenites/21536254550>

<https://www.nkp.hu/feladat/megjelenites/21536679401>

<https://learningapps.org/9211056>

<https://learningapps.org/4780424>

4. MAGYARORSZÁG AZ ÉN KEDVES SZÉP HAZÁM

Népdal: 1914-1920, Magyarország a világháború és Trianon poklában

<https://www.youtube.com/watch?v=J9KOgHdKH0o>

Reményik Sándor: Eredj ha tudsz

<https://verspatika.wordpress.com/2008/10/23/remenyik-sandor-eredj-ha-tudsz/>

Volt apám, volt anyám, volt Istenem, volt hazám/Kormorán

<https://www.youtube.com/watch?v=NNLwBfmPCow>

Magyarország az én hazám

<https://www.youtube.com/watch?v=0BnWnfuFKig>

Ismerős arcok: Nélküled

<https://www.youtube.com/watch?v=KmUMvShEq-E>

Cseh Tamás: Valahol te tőled távol

<https://www.youtube.com/watch?v=KcxYuklwa0Y>

A legszebb trianoni dal: Szép Ernő - Felhő (Énekli: Halász Judit)

https://www.youtube.com/watch?v=_jj2ZGD58ac

Csézy - Ez az otthonunk

<https://www.youtube.com/watch?v=5yg-PG7tVI0>

Jó magyarnak lenni

<https://www.youtube.com/watch?v=raGu8n3z1I>

Amikor egy nemzet a szívét kéri vissza

<https://www.youtube.com/watch?v=KCdaQdHuPWY>

Igazán szeretni

https://www.youtube.com/watch?v=L9X3w4TTq_8

Székely himnusz

<https://www.youtube.com/watch?v=Ys0nSNObwkc>

<https://www.youtube.com/watch?v=V4jhyGU0dhs>

Ez az otthonunk:

<https://www.youtube.com/watch?v=cpOCTHM0LSA>

Népdal: Magyarország az én hazám: <https://www.youtube.com/watch?v=7DbPrJae12w>

5. PLAKÁTOK 1919-1944

<https://www.youtube.com/watch?v=CPtuFYwLLHM>

6. GONDOLATOK A HAZÁRÓL

Tamási Áron: Ábel Amerikában (1934)

„Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne - ismétetem el magamnak. És éreztem, hogy a szívem megtelik nagy és általános meleggel, a lelkem megtelik a derűs idő nyugalomával és a szemem megtelik a hajnal harmatával. Lassan felálltam, és azt mondtam: - Igaza van: késedelem nélkül haza fogok menni, hogy otthon lehessen valahol ezen a világon! Igaza van: nem is lehetünk más célra ebben az életben, mint hogy megismerjünk mindent, amennyire lehetséges: a tarka és zezugos világot, a megbocsátandó embereket, az egymásra morgó népeket; s amikor mindent megismertünk, amennyire lehetséges, akkor visszamenjünk oda, ahol otthon lehetünk.”

Wass Albert: Üzenet haza

*Üzenem az otthoni hegyeknek:
a csillagok járása változó,
és törvényei vannak a szeleknek,
esőnek, hónak, fellegeknek,
és nincsen ború, örökkévaló.
A víz szalad, a kő marad,*

a kő marad...

*Üzenem a földnek: csak teremjen,
ha sáska rágja is le a vetést,
ha vakond túrja is a gyökeret.
A világ fölött örökös a Rend
s nem vész magja a nemes gabonának,
de híre sem lesz egykor a csalánnak;
az idő lemarja a gyomokat.
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad...*

*Üzenem az erdőnek: ne féljen,
ha csattog is a baltások hada.
Mert erősebb a baltánál a fa,
s a vérző csonkból virradó tavaszra,
új erdő sarjad győzedelmesen.
S még mindig lesznek fák, mikor a rozsdá
a gyilkos vasat rég felfalta már,
s a sújtó kéz is szent jóvátétellel
hasznos anyaggá vált a föld alatt.
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad...*

*Üzenem a háznak, mely fölnevelt:
ha egyenlővé teszik is a földdel,
nemzedékek őrváltásain
jönnek majd újra boldog építők,
és kiássák a fundamentumot,
s az erkölcs ősi, hófehér kövére
emelnek falat, tetőt, templomot.
Jön ezer új Kőműves Kelemen,*

*ki nem hamuval és nem embervérrel
köti meg a békesség falát,
de szenteltvízzel és búzakenyérrel
és épít régi kőből új hazát.
Üzenem a háznak, mely fölnevelt:
a fundamentum Istentől való,
és Istentől való az akarat,
mely újra építi a falakat.
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad...*

*És üzenem a volt barátimnak,
kik megtagadják ma a nevemet:
ha fordul egyet újra a kerék,
én akkor is a barátjok leszek,
és nem lesz bosszú, gyűlölet, harag.
Kezet nyújtunk egymásnak és megyünk
és leszünk Egy Cél és Egy Akarat:
a víz szalad, de a kő marad,
a kő marad...*

*És üzenem mindenkinek,
testvérnek, rokonnak, idegennek,
gonosznak, jónak,
hűségeseknek és alávalónak,
annak, akit a fájás űz és annak,
kinek kezéhez vércseppek tapadnak:
Vigyázzatok és imádkozzatok!
Valahol fönt a magas ég alatt
Mozdulnak már lassan a csillagok
s a víz szalad, a kő marad,
a kő marad...*

*Maradnak az igazak és a jók,
a tiszták és a békességesek.
Erdők, hegyek, tanok és emberek.
Jól gondolja meg, ki mit cselekszik!
Likasztják rnár az égben fönn a rostát,
s a csillagok tengelyét olajozzák
szorgalmas angyalok.
És lészen csillagfordulás megint,
és miként hirdeti a Biblia:
megméretik az embernek fia
s ki mint vetett, azonképpen arat,
mert elfut a víz és a kő marad,
a kő marad...!*

1948

7. TRIANON A MAGYAR KÖLTÉSZETBEN BŐVEBBEN:

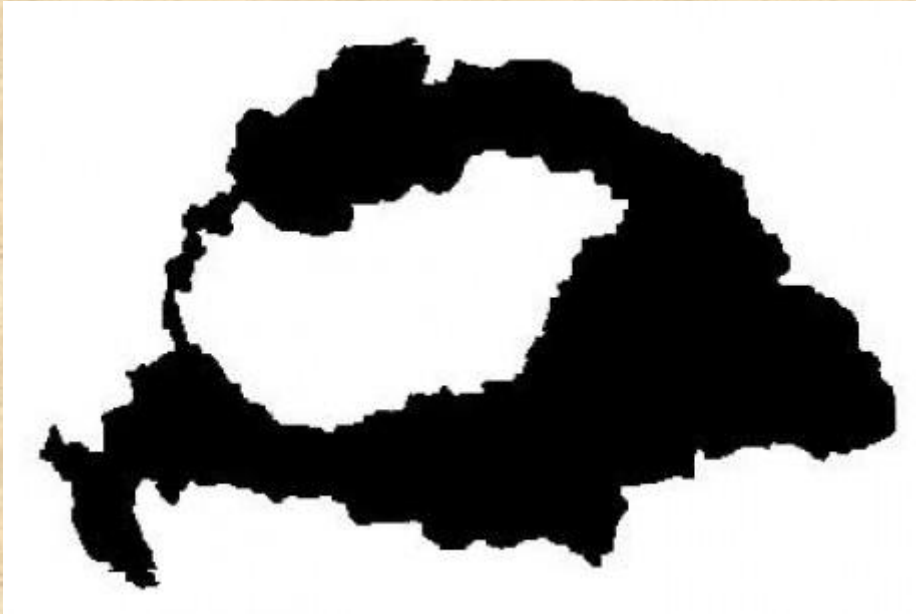
Trianon, a magyar történelem legnagyobb tragédiája, természetesen az írókat és költőket is arra ihlette, hogy szót emeljenek Magyarorszáért, a magyarságért. Ezen az oldalon a békediktátum kapcsán született versekből közlünk folyamatosan bővülő válogatást.

A költeményeket a költők neve szerinti ábécésorrendben adjuk közre.

<http://www.trianon.hu/keret.phtml?trianon/versek/>

8. TRIANON DIÓHÉJBAN

1920. június 4-én írták alá a versailles-i Nagy Trianon palotában azt a békediktátumot, mely területe kétharmadával megcsonkította a történelmi Magyarországot.

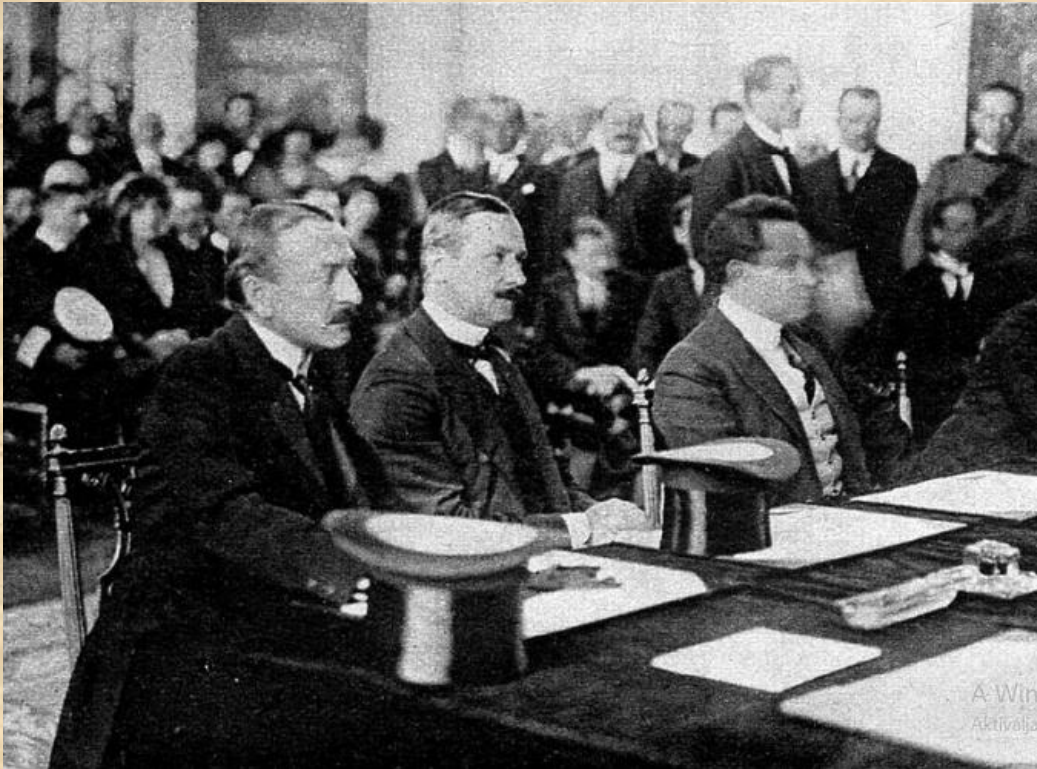
A trianoni békediktátum az első világháborút zárta le. A háborúban vesztes Magyarország és a háborúban győztes antant szövetség hatalmai között létrejött békeszerződés volt.

A gróf Apponyi Albert által vezetett magyar delegáció 1920 januárjában érkezett meg Párizsba – mindhiába. A magyar küldöttséget a tárgyalások ideje alatt házi őrizetben tartották, szót pedig csak 1920. január 16-án, a béketervezet véglegesítése után adtak Apponyi Albert vezérszónoknak. A konferencián Magyarországnak nem volt lehetősége érveket hozni a csehszlovák, román és délszláv területi követelések, a hamisított etnikai adatok és kérdőívek ellenében, az antantnak lényegében semmi másra nem volt szüksége, mint két megbízottra, akik aláírják majd a kész szerződést. Erre az aktusra végül 1920. június 4-én, a Nagy-Trianon palotában került sor, ahol két politikus, Benárd Ágoston és Drasche-Lázár Alfréd írta alá a trianoni békediktátumot, ezzel szentesítették a történelmi Magyarország szétszakítását.

A trianoni béke pontjai ismertek: Magyarország elveszítette területének és lakosságának mintegy kétharmadát, ennek megfelelően 320 ezer négyzetkilométer területű, húszmilliós középhatalomból 90 ezer négyzetkilométeres, hétmillió lakost számláló kisállammá vált. Románia megszerezte a Partiumot és Erdélyt, a délszláv állam a Délvidéket, Csehszlovákia pedig a Felvidéket és Kárpátalját.

Az elcsatolt országrészekben kisebbségbe szorult magyarság sorsa ezzel súlyosan megpecsételődött, a 20. század második felében a trianoni döntésnek köszönhetően kollektív történelmi tragédiák sora kezdődött el, melyek sebeit a Kárpát-medencében és a világon szétszóródva élő magyar nemzeti közösség a mai napig nem heverte ki. A trianoni diktátumot 1920. június 4-én, budapesti idő szerint 16.32-kor a franciaországi Versailles-hoz tartozó

Nagy-Trianon kastély 52 méter hosszú és 7 méter széles folyosóján, a Galérie des Cotelles-ben írta alá a magyar küldöttség.

Az aláírás kitűzött időpontjában Magyarországon megkondultak a harangok, megszólaltak a gyárak szirénái, az iskolákban, hivatalokban gyászszünetet rendeltek el, a zászlókat félárbocra eresztették, tíz percre leállt a közlekedés, bezártak az üzletek.

Korabeli tudósítás

A békeszerződés aláírásáról, mint nemzeti gyásznapról, így írt a korabeli tudósító: „A budapesti templomokban megkondultak a harangok, a gyártelepek megszólaltatták szirénáikat, és a borongós őszi levegőben tovahömpölygő szomorú hanghullámok a nemzeti összeomlás fájdalmas gyászát jelentették. [...] Ma tehát elszakították tőlünk a ragyogó magyar városokat: a kincses Kolozsvárt, a Rákócziak Kassáját, a koronázó Pozsonyt, az iparkodó Temesvárt, a vértanúk városát, Aradot és a többi mind, felnevelt, kedves gyermekeinket, a drága, szép magyar centrumokat. Ma hazátlanná tették véreink közül sok millió hű és becsületes embert [...] A város és az ország némán, méltóságteljesen, de komor daccal tüntetett az erőszakos béke ellen. Egész Budapest a gyásznap hatása alatt állott.”

Apponyi Albert gróf védőbeszéde (részletek)

Az antant a nagy hatású szónoklat ellenére feldarabolta Magyarországot.

*"Ha Magyarország abba a helyzetbe állíthatnák, hogy választania kellene ennek a békének elfogadása vagy aláírásának visszautasítása között, úgy tulajdonképpen azt a kérdést kellene feltennie magának: **legyen-e öngyilkos azért, hogy ne haljon meg.**"*

"(...) tétovázás nélkül nyíltan kimondom, hogy a békefeltételek, úgy amint Önök szíveskedtek azokat nekünk átnyújtani, hazám számára lényeges módosítások nélkül elfogadhatatlannak látszanak".

A teljes védőbeszéd itt hallgatható meg Szervét Tibor Jászai Mari-díjas magyar színész előadásában: <https://hirado.hu/belfold/kozelet/cikk/2020/01/16/igy-hangzott-100-eve-apponyi-grof-trianoni-vedobeszede-parizsban>

9. AZ ELCSATOLT TERÜLETEK, MINT NEMZETTESTÜNK RÉSZEI

Az ország elveszítette területének több mint 71%-át, hegyeinek, erdőinek, ásványkincseinek, vizeinek és vasútvonalainak zömét. Odaveszett a lakosság 64%-a, és ami még fájóbb: az új határok mélyen belevágtak a magyar nemzet testébe. Idegen fennhatóság alá került a Kárpát-medencében élő magyarság kerekén egyharmada, minden harmadik magyar, ráadásul több mint felük az új határ tözsomszédságában, egybefüggő, színmagyar területeken élt.

10. MEGMARADÁS

„...MEGFOGYVA BÁR, DE TÖRVE NEM...”

100 év nagy idő. Meggyökereznek hamis legendák, ködbe vesznek valóságos események. De tény: a Kárpát-medencében 1000 éve él a magyar nemzet. A neves és névtelen

Ismerős Arcok - Nélküled.mp3

Kárpátia - Igazán szereti.mp3

Kárpátia - Székely Himnusz szöveg.mp3

Kormorán-Magyarország.mp3

Magyar katonadal(Nem látlak én téged többé).mp3

Magyar vagyokÁldott e föld és áldott e szó Édes Hazám!.mp3

Magyarország az én hazám - Zorka.mp3

SZÉTSZÓRT GYÖNGYSZEMEKHEZ KISS KATA MIHI 2013 (1).mp3

Van egy ország, van egy ház.mp3

MELLÉKLET: MIT TUDHATUNK AZ ELCSATOLT TERÜLETEKRŐL

Az elcsatolt területekből Csehszlovákia kapta a **Felvidéknek** nevezett Észak-Magyarországot (korábban Felső-Magyarország vagy Felföld), valamint Kárpátalját. A Felvidék szó jelentése az idők során változott. A XIX. század előtt ritkábban volt használatos, a Magyar Királyság szláv (szlovák, ruszin) lakosságú északi területeire, az ún. tótsági vidékekre vonatkozott. A XIX. századtól kiterjesztették a fogalmat az északi hegyvidéki területre is, melyet korábban Felső-Magyarország vagy Felföld kifejezéssel illettek. (Ez a mai Nyugat-Szlovákia területéből a Pozsony–Nyitra vonaltól északra elterjedő területeket foglalta magába, kelet felé viszont Salgótarján és Miskolc környéke, a mai Kárpátalja hegyvidéki része, sőt a ma részben Romániához tartozó Máramaros területét is.) A dualizmus korában az inkább politikai értelemben használt Felvidék kifejezés a 16 szlovákok lakta vármegyére, valamint néhány idesorolt mai észak/északkelet-magyarországi (Borsod, Szabolcs), kárpátaljai és máramarosi megyékre volt használatos, Trianon óta kezdték a Csehszlovákiához került területek egészére használni, beleértve a kárpátaljaiakat is. A szocializmus időszakában lényegében tiltott volt a szó használata. A mai jelentés csak Szlovákia területére korlátozódik.

Kárpátalja (a mai Ukrajnában Kárpátontúli terület) 12 800 km²-nyi területének története elválaszthatatlan a Kárpát-medencétől, és a nagyrész ruszinok (kárpát-ukránok) által lakott térség sok tekintetben eltér Ukrajna többi vidékétől. Az ezer esztendeig Magyarországhoz tartozó terület Trianont követően Csehszlovákiához került, majd a csehszlovák állam megszűntét követően 1939. március 15-én visszafoglalták a magyar csapatok. A második világháború után a Szovjetunió bekebelezte ezt a területet is, később, a szovjet állam 1991-es szétesését követően Ukrajna része lett. (Közmondásba illő annak a munkácsi derék magyarnak a példája, aki a XX. század folyamán úgy válthatott ötször állampolgárságot, hogy ki sem mozdult otthonról.)

Erdélyről (Transsilvania) is – a Felvidékhez hasonlóan – a történelmi koroktól függően többféle értelemben beszélhetünk. A történelmi Erdély kifejezés a Királyhágón túli területeket (Belső-Erdélyt) jelenti, amely az egykori Magyar Királyságon belül bizonyos különállással rendelkezett. A török hódoltság idején önálló fejedelemség volt, mely a Magyar Királyság egyéb területeit (például Partiumot) is birtokolta. Közigazgatási szempontból a török kiűzésétől egészen 1848-ig külön állt a magyarországi területektől abban az értelemben, hogy kormányzó irányította, és önálló országgyűléssel is rendelkezett. A kiegyezést követően lett ismét a Magyar Királyság szerves része. Az 1918. december 1-jén tartott gyulafehérvári román nagygyűlés mondta ki Erdély egyesülését Romániával, melyen természetesen magyarok nem voltak jelen, és nem is kérdezték őket. Lényegében ezt szentesítette a trianoni béke. Az 1940-es második bécsi döntést követően négyévnyi időtartamra Erdély északi és keleti részét (utóbbi az akkor 90%-ban magyarok lakta Székelyföld) Magyarország visszakapta. Ezt a döntést az 1947. évi párizsi békeszerződés hivatalosan is megsemmisítette. A mai Erdély elnevezés Románia egész nyugati részét (16 megyét) jelenti, melybe a történelmi Erdélyen (Belső-Erdély) kívül a Partium és a Bánság Romániához tartozó nagyobb keleti része is beleértendő, melyeket együttesen Külső-Erdélynek is nevezünk.

A **Bánság** (Bánát) a Duna, a Tisza, a Maros, a Temes és a Déli-Kárpátok által határolt közel 28 ezer km² nagyságú terület, melynek nagyobbik része, mintegy kétharmada Romániához került (Kelet-Bánság), a kisebbik pedig a jugoszláviai Vajdaság része lett.

Bácska történelmi tájegység a Duna-Tisza köze déli részén, melynek nagy része (mintegy 85%-a) Jugoszláviához került. A török hódoltság koráig a Magyar Királyság része volt, ekkor azonban megkezdődött az innen elmenekülő magyar lakosság helyébe délszlávok (szerbek, bunyevácok, sokácok) betelepítése, akik a XVIII. század elején jelentős többségbe kerültek. A Habsburgok XVIII. századi betelepítési politikája következtében a magyarok és németek a század végére már a lakosság mintegy felét tették ki. A trianoni döntés a Szerb–Horvát–Szlovén Királysághoz csatolta a térség túlnyomó részét, mely területet a második világháború idején Magyarország visszaszerezte. Az 1947-es párizsi béke ezt a terület-visszaszerzésünket is megsemmisítette. Szomorú nevezetessége ennek a vidéknek az ún. újvidéki hideg napok, melyek 1942 elején a magyar hatóságok megtorló cselekményei voltak a partizánakciók letörésére, néhány ezer szerb áldozattal; majd az 1944/45-ös véres, több tízezer magyar áldozatot követelő megtorlások Tito partizánjai részéről.

Baranya vármegyét 1918-ban elfoglalták a szerbek, mely így egy időre a Szerb–Horvát–Szlovén Királyság uralma alá került. A trianoni békeszerződés azonban csak délkeleti, kisebbik részét hagyta meg a későbbi Jugoszláviának (**Baranyai Háromszög**). 1921 augusztusában kísérlet történt a többi baranyai terület szerb anektálására is, létrehoztak egy kérészetű Baranya-bajai Szerb–Magyar Köztársaságot, melyben közreműködtek menekült kommunisták is. Pécs polgármestere ekkor Károlyi bukott hadügyminisztere, Linder Béla volt. A szerbek baranyai kivonulását követően a Nemzeti Hadsereg foglalta vissza területet. 1941 és 1945 között időlegesen a Baranyai Háromszög is visszakerült Magyarországhoz, de elcsatolását az 1947. évi párizsi békeszerződés ismét jóváhagyta.

Muraköznek ma a Trianon előtti Magyarországhoz, napjainkban Horvátországhoz tartozó történelmi, politikai és néprajzi régiót hívjuk. Területe a Dráva, a Mura, valamint Ausztria és Magyarország 1920 előtti határa által közrefogott, zömében (kb. 90%) horvátok lakta térség (1910-ben közel 6000 fő, mintegy 6,3%-nyi magyar lakosa volt). Székhelye: Csáktornya.

Burgenland (magyarul szokás Őrvidéknek is nevezni) a saint-germaini békeszerződéssel Ausztriához csatolt nyugat-magyarországi térség, székhelye Kismarton. A békeszerződés eredetileg 4312 km²-nyi terület és 341 ezer lakos Ausztriához való kerüléséről intézkedett. Prónay Pál és Héjjas Iván alakulatai (az ún. Rongyos Gárda) megakadályozták a terület osztrák megszállását, és Olaszország közvetítésével közvetlen magyar–osztrák tárgyaláson rendezték a kérdést. Az 1921. október 13-i velencei egyezmény intézkedett arról, hogy kisebb terület kerüljön Ausztriához. Sopron és környéke hovatartozásáról 1921 decemberében népszavazás döntött, melynek során a lakosság kétharmada Magyarország mellett voksolt. Ekkor kapta meg – az eredetileg Burgenland székhelyének szánt – Sopron a civitas fidelissima, azaz a leghűségesebb város kitüntető címet. Burgenland neve, amelyet 1922-ben nyert el, onnan származik, hogy az Ausztriához került négy magyar vármegye német neve mind burggal végződik. Az 1938-as Anschluss követően önálló tartományi státusza megszűnt, melyet 1945-ben nyert vissza.

forrás:

http://users.atw.hu/adamjzeneiskola/src/unnepek/trianonnap/a_nemzeti_osszetartozas_napja-ped-ag.pdf

